

Jaarrapportage 2018

De kracht van
dichterbij

veiligheidshuis | Westelijke Mijnstreek

gemeenten Sittard-Geleen, Stein, Beek en Schinnen

Colofon

Uitgave: Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

Teksten: Medewerkers Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

Eindredactie: Petra Sluymers

Vormgeving: studiomarq

Inhoud

Een woord vooraf van de burgemeester van Sittard-Geleen en de coördinator van het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek	4
Deelnemende gemeenten en convenantpartners	6
Terugblik op 2018 met perspectief op 2019	8
Algemene cijfers 2017 - 2018 en cijfers per deelnemende gemeente	16
Casuïstiek	7 & 15

Beste lezer,

Afgelopen jaar is er veel gebeurd in en om het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Als burgemeesters van de gemeenten Sittard-Geleen, Stein, Beek en Schinnen waren wij nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Ik spreek namens mijn collega's als ik zeg dat wij trots zijn op de bereikte resultaten.

Voor u ligt het jaarverslag van ons Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis Westelijke-Mijnstreek heeft in 2018 een aantal projecten opgepakt om in te spelen op actuele ontwikkelingen. Ik denk hierbij onder meer aan de aansluiting bij de transformatie van het sociaal domein om deze te ondersteunen, de doorontwikkeling van de aanpak personen met verward gedrag en de intensivering van de samenwerking tussen de Limburgse Veiligheidshuizen.

Sinds 25 mei 2018 werd de Algemene Verordening Gegevensdeling (AVG) van kracht. Het Veiligheidshuis schonk de nodige aandacht aan de implementatie van deze wetgeving en heeft daarmee

stappen gemaakt om privacy te integreren binnen alle processen van de bedrijfsvoering.

28 november 2018 heeft de officiële opening van de nieuwe locatie van het Veiligheidshuis plaatsgevonden. Deze nieuwe locatie biedt partners uit het zorg- en veiligheidsdomein de gelegenheid om - vanuit de kracht van dichterbij - expertise met elkaar te delen. Mede op basis van deze nieuwe ervaringen worden kennis en inzichten steeds verder ontwikkeld, uitgewerkt en verspreid. Hiermee wordt de algehele zorg- en veiligheidsketen permanent versterkt.

Namens de burgemeesters van de gemeenten Stein, Beek en Schinnen spreek ik vertrouwen uit richting de toekomst.

Ik wens u veel leesplezier toe,

Sjraar Cox | Burgemeester gemeente Sittard-Geleen

De kracht van dichterbij

Voor een succesvolle aanpak van meervoudige complexe problematiek, criminaliteit en ernstige overlast is meer nodig dan straf of zorg alleen. Dit soort ingewikkelde casuïstiek vraagt om een integrale aanpak waarbij ketenpartners uit het gemeentelijke-, justitiële- en zorgdomein de handen ineen slaan. Als reguliere processen binnen het zorg- en veiligheidsdomein geen uitkomst bieden, is het Veiligheidshuis aan zet. Denk bijvoorbeeld aan de combinatie van een strafbaar feit, verslavingsproblematiek en opvoedingsproblemen.

Sinds mei 2018 is het Veiligheidshuis Westelijke-Mijnstreek gevestigd in de Geleenbeeklaan 2 in Geleen: alle ketenpartners onder één dak, vanuit de gedeelde visie dat fysiek dicht bij elkaar werken de zorg- en veiligheidsketen permanent verstrekt. Een gezamenlijke huisvesting draagt bij aan een nauwere samenwerking, vergroot het vertrouwen in elkaar en in elkaars ideeën en stimuleert innovatie. Dit heeft onder meer al geresulteerd in een aantal themabijeenkomsten die vanuit integraliteit zijn georganiseerd en gepresenteerd.

2019 wordt voor het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek een uitdagend jaar. Er staan een aantal ontwikkelingen op het snijvlak van zorg- en veiligheid op de agenda, die in deze jaarrapportage als speerpunten zijn benoemd. Daarnaast wordt hard aan de doorontwikkeling van-/naar een informatieknoppunt/expertisecentrum gewerkt.

Via deze jaarrapportage bieden wij u een terugblik op het jaar 2018 en bieden wij perspectief op 2019.

Wij nodigen u van harte uit kennis te nemen van deze jaarrapportage en om het Veiligheidshuis te volgen via LinkedIn, #dekrachtvandichterbij.

Erik Duijf | Coördinator Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

› Deelnemende gemeenten:

- Gemeente Sittard-Geleen
- Gemeente Stein
- Gemeente Beek
- Gemeente Schinnen

› Convenantpartners:

- Altra Cura
- Axnaga B.V.
- Bureau Jeugdzorg Limburg
- Daelzicht
- Exodus Zuid-Nederland
- Forensisch Psychiatrisch centrum De Rooyse Wissel en polikliniek de Horst
- GGD Zuid-Limburg/ Vangnet/ Veilig Thuis
- Halt Limburg
- KI-ik

- Koraalgroep
- Kracht in zorg
- Kredietbank Limburg
- Leger des Heils, Jeugdzorg en Reclassering Zuid Nederland
- LEVANTO Groep
- MEE Zuid- Limburg
- Mondriaan GGZ
- Mondriaan Justitiële Verslavingszorg
- MOVEOO
- Mutsaersstichting
- Openbaar Ministerie, Arrondissementsparket Limburg
- Partners in Welzijn
- Penitentiaire Inrichting Sittard
- Penitentiaire Inrichting Zuid Oost
- Politie Eenheid Limburg
- Raad voor de Kinderbescherming
- Radar
- Reclassering Nederland
- Samenwerkingsverband woningcorporaties WM
- Scoor Jeugdhulp
- Slachtofferhulp Nederland
- Stevig
- Stichting Inloophuis Bie Zefke
- Stichting Manna
- Veiligheidshuis Limburg Noord
- Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland
- Veiligheidshuis Midden – Limburg
- Veiligheidshuis Parkstad
- VIA Jeugd
- Vluchtelingenwerk
- William Schrikker Groep
- Wonen Limburg
- Xonar
- Zorggroep Triade
- ZoWonen
- Zuyderland GGZ
- Zuyderland Medisch Centrum
- Zuyderland Thuiszorg

Landelijke criteria Veiligheidshuizen

- Er is sprake van meerdere problemen (multiprobleem) die op meer dan één leefgebied spelen en die (naar verwachting) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden; *en*:
- Samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig om tot een effectieve aanpak te komen; het is in de reguliere samenwerking tussen partners binnen één keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken; *en*:
- De problematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe sociale leefomgeving (of wordt verwacht dat te gaan hebben); *of*:
- Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een ketenoverstijgende aanpak.

Casus

De aan drugs verslaafde, zwakbegaafde Harry (35) en zijn vriendin Susan (31) hebben vaak hoogoplopende ruzie, zowel overdag als 's nachts. Harry's dochter uit een eerdere relatie, Janneke (7), woont bij haar moeder maar logeert regelmatig bij haar vader. Ze vertelt haar moeder over de ruzies die haar veel angst aanjagen. Aangezien Janneke onder toezicht is gesteld van de William Schrikker Groep (WSG), neemt Janneke's moeder contact op met de gezinsvoogd. Die kan niet meteen ingrijpen omdat Harry de ruzies ontkent en er bij de politie geen meldingen over huiselijk geweld bekend zijn.

Wanneer een aantal buurtbewoners op straat getuige is van een hevige ruzie tussen Harry en Susan, belt een van hen de politie. De politie weet ter plekke de ruzie te sussen, maar maakt ook melding van het incident bij Veilig Thuis. De gemeente krijgt in dezelfde week een anonieme melding van huiselijk geweld en de overlast die Harry en Susan voor omwonenden veroorzaken. De melder geeft ook aan dat er bij Harry en Susan regelmatig een kind over de vloer komt. De ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente schakelt het Veiligheidshuis in.

De procesregisseur van het Veiligheidshuis organiseert na verrijking een overleg met de WSG, gemeente (WMO), Veilig Thuis en de politie. Samen stellen ze een integraal plan van aanpak op. Tijdens het overleg wordt duidelijk dat iedere betrokken organisatie slechts een gedeelte van de problematiek kent, maar het totale overzicht mist. Zo is bij de politie informatie bekend over Harry waaruit blijkt dat hij eerder pleger was van huiselijk geweld. De gemeente (WMO) weet dat Susan voor haar psychiatrische problematiek bij de GGZ in behandeling is. Het dossier bij de WSG maakt het overzicht compleet.

Eén van de acties die uit het integraal plan van aanpak voortvloeit is dat de gezinsvoogd van de WSG maatregelen ter bescherming van Janneke neemt op basis van de melding bij het Veiligheidshuis. Haar omgang met Harry wordt voorsnog stopgezet.

Ook legt Veilig Thuis samen met de politie contact met Harry en Susan, maar die weigeren een gesprek aan te gaan.

Korte tijd later moet de politie weer ingrijpen. De burens hebben melding gemaakt van een hevige ruzie tussen Harry en Susan en die overlast veroorzaakt. Aanleiding blijkt dit keer dat Susan de relatie heeft beëindigd. Ze is zwanger van Harry, maar ze wil niet dat hij het kind erkent, dat hij omgang met het kind krijgt of een vaderrol gaat vervullen.

Omdat Harry maar niet kalmeert, vraagt de politie hem ergens anders onderdak te zoeken. Hij vertrekt en Susan blijft achter in de woning, maar in de weken die volgen laat Harry haar niet met rust. Hij blijft door de buurt zwerven, valt Susan en buurtbewoners lastig en gooit zelfs een ruit in van zijn voormalige woning.

De integrale aanpak bij het Veiligheidshuis heeft er voor gezorgd dat Susan goed is ingebed binnen de hulpverlening. De gemeente (WMO), GGZ en politie monitoren de veiligheid van Susan en haar ongeboren kind. Susan wil graag verhuizen omdat Harry haar lastig blijft vallen op haar adres en de relatie met de buurtbewoners door de ontstane situatie is verstoord. De procesregisseur overlegt met de woningcorporatie, die bereid is Susan te herhuisvesten mits ze zich aan de afspraken met het Veiligheidshuis houdt. Susan gaat hiermee akkoord.

Ook Harry krijgt hulp aangeboden, maar die neemt hij -voorsnog- niet aan. Er loopt een strafrechtelijk onderzoek wegens de vernielingen die hij heeft aangericht aan zijn oude woning. Met die strafrechtelijke stok achter de hand werkt de procesregisseur er op dit moment samen met de reclassering aan om Harry zover te krijgen dat hij eindelijk de hulp accepteert die hij zo hard nodig heeft.

Hoewel de in deze jaarrapportage opgenomen casuïstiek overeenkomt met de praktijk van alledag binnen het Veiligheidshuis, is om herkenbaarheid te voorkomen gekozen voor verhalen die niet herleidbaar zijn tot individuele personen, families en/of omstandigheden.

Terugblik op 2018 met perspectief op 2019

Twee jaar geleden werden de resultaten van de 'Toekomstverkenning Veiligheidshuizen' gepresenteerd. Deze verkenning vormde een inspiratiebron voor de meerjaren-agenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2017-2020 van de Landelijke

Vereniging Managers Veiligheidshuizen (LVMV). Hierin zijn de belangrijkste doelstellingen voor de komende periode vastgelegd. Aan de hand van deze meerjaren-agenda kijken we in deze jaarrapportage terug op 2018 en beschrijven we de speerpunten voor 2019.

› Positionering

Samenwerking en afstemming op regionaal niveau
Het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek draagt de boodschap uit *'dat het Veiligheidshuis zowel landelijk als regionaal hét samenwerkingsverband is waar partners uit het zorg-, het veiligheids- en het sociale domein hun expertise en ervaring samenbrengen, om zo gezamenlijk een doorbraak te realiseren bij de aanpak van complexe domein-overstijgende casuïstiek'*.

Deze positionering heeft in 2018 zowel fysiek (nieuwe huisvesting) als procesmatig verder vorm gekregen. De ketenpartners weten aan welke taken het Veiligheidshuis uitvoering geeft en zijn zich bewust van hun aandeel en hun rol binnen het Veiligheidshuis. De aansluiting op gebiedsgericht werken is

verder geconcretiseerd. Doel is het realiseren van een heldere, sluitende (netwerk)structuur waarbinnen de ketensamenwerking vorm krijgt vanuit het perspectief van de inwoners maar ook vanuit het belang van veiligheid en openbare orde.

Samenwerking en afstemming op Zuid-Limburgs niveau

Het managementteam Veiligheidshuizen Limburg werkt intensief samen. In 2017 is door het Kernteam Veiligheidshuizen Limburg een gezamenlijke ontwikkelagenda vastgesteld (mede gebaseerd op de landelijke meerjaren-agenda Veiligheidshuizen). Er wordt gewerkt aan een eenduidige aanpak van multi-complexe problematiek, met de mogelijkheid tot lokaal maatwerk.

Alle ketenpartners weten daardoor wat ze van de vijf Veiligheidshuizen in Limburg mogen verwachten. Een eenduidige aanpak biedt ook mogelijkheden om binnen de Veiligheidshuizen snel elkaars kennis en expertise te verbinden.

De intensieve samenwerking van de Veiligheidshuizen, opgezet vanuit de overtuiging dat dit de kwaliteit van dienstverlening ten goede zal komen, uit zich in managementbijeenkomsten, het volgen van een gezamenlijke training procesregie, het samen optrekken in diverse netwerkbijeenkomsten en het delen van kennis in relatie tot specifieke onderwerpen.

› Informatiedeling en privacy

In 2017 stelde de stuurgroep Veiligheidshuizen het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein' vast. Dit handvat is opgesteld door vertegenwoordigers van de landelijke ketenpartners, de VNG, het ministerie van Justitie en Veiligheid en een aantal managers van Veiligheidshuizen. In dit document zijn de voorwaarden en uitgangspunten voor het delen van informatie bij integrale, ketenoverstijgende samenwerking rondom complexe problematiek vastgelegd. Als basis hiervoor heeft de sinds 25 mei 2018 ingevoerde Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gediend.

Het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek heeft het handvat als input gebruikt voor haar nieuwe samenwerkings-/privacy convenant. In 2018 is het convenant juridisch getoetst en geactualiseerd aan de huidige werkwijze binnen het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek.

› Doorontwikkeling werkprocessen Veiligheidshuis en ICT

Alle werkprocessen van het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek zijn volledig gedigitaliseerd. Verwerking vindt plaats via het landelijk Generiek Casuoverleg Ondersteunend Systeem (GCOS) van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit is een beveiligde omgeving waarin ketenpartners de benodigde informatie op een gestructureerde en

Speerpunten 2019

- Verbinden van regionale ontwikkelingen met de ontwikkelingen op Zuid-Limburgs niveau als onderdeel van de landelijke meerjaren-agenda en in het kader van een gedeelde rol/ taakopvatting.
- Uniformeren van de werkwijzen van de Limburgse Veiligheidshuizen in goede verbinding met het lokale veld (couleur locale).
- Verdiepen en uitbreiden van de regionale aanpak van de nazorg van ex-gedetineerden.
- Uitvoeren van een training Procesregie Veiligheidshuizen Limburg.
- Inrichten van een Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA) Zuid-Limburg.

Ook is er in 2018 een start gemaakt met de aanpassing van de (werk)processen aan de hand van het nieuwe convenant. Het merendeel van de ketenpartners heeft het convenant ondertekend.

Speerpunten 2019

- Alle ketenpartners hebben in 2019 het convenant ondertekend.
- Doorontwikkeling van werkprocessen aan de hand van het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein'.

verantwoorde manier kunnen delen. Het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek is nauw betrokken bij de landelijke doorontwikkeling van dit systeem.

Vanaf 2018 werken de procesregisseurs binnen het Veiligheidshuis Westelijke-Mijnstreek niet meer met papieren dossiers, maar met Link2control.

Speerpunten 2019

- Participeren in landelijke ontwikkelingen GCOS en toewerken naar een Zuid-Limburgse, eenduidige inrichting van GCOS.
- Implementeren van de intake module GCOS en realisatie van een digitaal beveiligd aanmeldformulier.
- Bewaartermijnen dossiers aanpassen conform de richtlijnen van het handvat 'Gegevensdeling binnen het zorg- en veiligheidsdomein'.

› De verbinding met het sociaal domein

In 2018 heeft het gebiedsgericht werken binnen de gemeenten steeds meer vorm gekregen. Het team Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek leverde daar een substantiële bijdrage aan. Een belangrijk uitgangspunt binnen de gebiedsgerichte aanpak is het verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen partners in het voorliggend veld en de interactie met de gemeentelijke teams op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en het sociaal domein. Zo heeft de gemeente Sittard-Geleen een netwerkstructuur ontwikkeld van op- en afschaling om een sluitende ketenaanpak te creëren tussen het voorliggend veld, de gebiedsteams, het regieteam en het Veiligheidshuis.

Speerpunten 2019

- Borging van de netwerkstructuur van op- en afschaling. Voor alle ketenpartners moet het duidelijk zijn op welk niveau een casus thuis hoort en welke criteria daarvoor gelden.
- Optimalisering van het proces informatie-uitwisseling in relatie tot het sociaal domein, in de lijn van de uitgangspunten zoals die in het handvat 'Gegevensdeling binnen het zorg- en veiligheidsdomein' staan aangegeven.

Link2control is een digitaal dossier systeem dat landelijk al bij diverse Veiligheidshuizen is ingevoerd. Ook de vijf gebiedsteams van de gemeente Sittard-Geleen werken met Link2control. Het regieteam sluit in 2019 aan. In de toekomst wordt het mogelijk om GCOS en Link2control te verbinden.

Het regieteam is een multidisciplinair overleg (MDO) op maat met professionals uit de tweede lijn. Hier worden signalen en casuïstiek besproken als een integrale aanpak of meedenken vanuit de tweede lijn noodzakelijk is. Het Veiligheidshuis neemt op verzoek als adviseur deel aan het regieteam en treedt op als waarnemend voorzitter indien dit noodzakelijk is. Het Veiligheidshuis ondersteunt het regieteam op administratief gebied. Het regieteam vindt plaats binnen de locatie van het Veiligheidshuis.

De nieuwe huisvesting van het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek sluit naadloos aan bij bovenstaande ontwikkeling. De verbinding tussen de domeinen zorg, welzijn, veiligheid en leefbaarheid is hiermee ook fysiek gelegd. Het uitgangspunt 'wat er in de wijken kan plaatsvinden moet daar ook plaatsvinden' blijft overeind, evenals 'de inwoner staat centraal'.

Het Veiligheidshuis heeft daarnaast ook intensief contact met het sociaal domein en de afdelingen OOV van de gemeenten Schinnen¹, Stein en Beek, waarmee de mogelijkheid tot op- en afschaling is geborgd.

¹Tot en met december 2018

> Veilig Thuis

De Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld (ASH-G's) en Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's) zijn sinds 1 januari 2015 opgegaan in één overkoepelende organisatie: Veilig Thuis. Veilig Thuis is daarmee hét advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.

Aangezien de problematiek rond huiselijk geweld en kindermishandeling bijna altijd van multidisciplinaire aard is, moet er regionaal een goede link zijn met het Veiligheidshuis. In de praktijk blijkt echter dat de relatief nieuwe organisatie Veilig Thuis nog haar draai moet vinden binnen het netwerk van het Veiligheidshuis. Voor de komende drie jaar is het belangrijk dat Veilig Thuis en het Veiligheidshuis elkaar in de regio zodanig gaan versterken, dat herhaald daderschap en slachtofferschap (zoveel mogelijk) worden voorkomen. Daar waar sprake is van complexe en domein-overstijgende casuïstiek met geweld in afhankelijkheidsrelaties als component, zal wederzijdse versterking plaats moeten vinden.

De gemeente Sittard-Geleen heeft in de Westelijke Mijnstreek de regierol voor de brede aanpak huiselijk geweld - waar de Wet Tijdelijke Huisverbod deel van uitmaakt - en zet het Veiligheidshuis in om deze taak uit te voeren. Het Veiligheidshuis is als knooppunt van justitie- en zorgpartners een belangrijke schakel in het totale proces rondom huiselijk geweld.

In 2018 is aan de hand van een gezamenlijk overbruggingsplan actief en intensief samengewerkt tussen Veilig Thuis, de Veiligheidshuizen en het lokale veld om de overgang van de formele

> ZSM

Zorgvuldig, Snel en op Maat (ZSM): een landelijke methodiek van de strafketen, onder regie van het Openbaar Ministerie. Iedereen die is aangehouden voor veelvoorkomende misdrijven, zoals inbraak, winkeldiefstal, vernieling en huiselijk geweld, wordt binnen zes uur beoordeeld. ZSM zet zo snel en betekenisvol mogelijk de meest passende afdoeningmogelijkheid in. Dat kan straf zijn, maar ook een alternatieve of aanvullende interventie.

verantwoordelijkheid zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen. Deze periode is eveneens gebruikt om afspraken te maken over de exacte inrichting van het proces van verrijking/screening, triage en doorgeleiding van de politiemeldingen.

Speerpunten 2019

- Borging van de brede aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) via een sluitende ketenaanpak.
- Optimalisering afstemming met Veilig Thuis op zowel casus- als procesniveau.
- Opzetten 'routeoverleg' als onderdeel van een sluitende aanpak.

In het kader van bovenstaande belangrijke ontwikkelingen heeft de Gemeente Sittard-Geleen in 2018 besloten om tijdelijk 1 fte extra formatie toe te kennen aan het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek.

Het uiteindelijke doel is het borgen van een integrale ketenaanpak die aansluit bij de landelijke kwaliteitseisen en daarnaast optimale aansluiting biedt bij bestaande ketensamenwerking. In 2018 is gebleken dat de integrale ketenaanpak nog aandacht vraagt. Dat geldt in sterke mate voor de borging van de brede aanpak huiselijk geweld.

Het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek heeft op arrondissementsniveau een aantal concrete (samen)werkafspraken met ZSM. Als er sprake is van een complexe casus, volgt aanmelding bij het Veiligheidshuis voor een persoonsgerichte aanpak. Daarnaast worden alle geprioriteerde casussen voorzien van een ZSM besluit in GCOS. Hiermee kan relevante informatie die over een persoon bij het Veiligheidshuis bekend is (en het

eventuele interventieadvies) worden meegenomen bij ZSM.

De Veiligheidshuizen nemen daarnaast (middels een roulatiesysteem) actief deel aan de Verdiepingsstafel ZSM+ en participeren in het georganiseerd ketenoverleg om het ZSM-proces te optimaliseren. Met partners wordt verkend in hoeverre

Speerpunten 2019

- Intensiveren van de samenwerking met ZSM zodat over en weer tijdig informatie wordt uitgewisseld. De samenwerking wordt binnen alle Limburgse Veiligheidshuizen eenduidig en in overleg met politie en OM opgezet.
- Mogelijkheden verkennen om ZSM te positionering binnen de locatie van het Veiligheidshuis Westelijke-Mijnstreek.
- Aansluiting ZSM op het nog in te richten Verbindingspunt informatie en advies.

de Veiligheidshuizen hierin de rol van voorzitter op zich zouden kunnen nemen en actief betrokken kunnen worden bij de (voor)selectie om op die manier de verdiepingsnoodzaak van casuïstiek op voorhand beter te kunnen duiden en de diverse mogelijkheden binnen een casus beter te kunnen benutten.

De samenwerking tussen Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek en ZSM vraagt echter wel nog om optimalisatie. Er is behoefte aan een versterking van de netwerkaanpak zodat de juiste informatie op het juiste moment bij elkaar wordt gebracht. Ten behoeve daarvan beogen de Zuid-Limburgse Veiligheidshuizen de aansluiting van de lokale zorg- en strafketen te verbeteren door de ontwikkeling naar één verbindingpunt informatie en advies. Een doorontwikkeling van het reeds bestaande kennis- en informatieknooppunt, vanuit het principe 'vakmanschap dichtbij', is een impuls in het streven te komen tot een sluitende ketenaanpak.

Zie ook: VIA op pagina 14.

➤ Aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme

Radicalisering, terrorisme en polarisatie zijn inmiddels de belangrijkste thema's in het nationale en internationale veiligheidsbeleid. Dit werkt door naar de gemeenten, die de regie voeren op de lokale aanpak van radicalisering.

Het Veiligheidshuis is voor de gemeenten, maar ook voor alle ketenpartners in de Westelijke Mijnstreek het centrale meldpunt voor signalen die wijzen op radicalisering. De aanpak radicalisering, (gewelddadig) terrorisme en polarisatie is in 2018 voortgezet en doorontwikkeld door te investeren op preventie, het versterken van awareness bij zowel professionals als doelgroepen en interventie bij personen/groepen waar nodig.

Alle Limburgse Veiligheidshuizen vervullen een actieve rol binnen het casuïstiek overleg radicalisering. Het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek doet dit als voorzitter van het casuïstiek overleg radicalisering en als regievoerder over het totaalproces. In het casuïstiek overleg worden beelden gedeeld

en worden integraal interventies geformuleerd. Dit overleg vindt maandelijks plaats waarbij een aantal kernpartners aanwezig zijn, zoals het Openbaar Ministerie, de politie en de reclassering.

Iedere convenantpartner kan vanuit zijn eigen wettelijke rol en verantwoordelijkheden een casus aandragen. Bij signalen van mogelijke radicalisering heeft het Veiligheidshuis de mogelijkheid om op tijd in te grijpen, dan wel erger te voorkomen. Het kan gaan om:

- Een persoon waarvan is vastgesteld dat deze uit radicaliserende motieven uitingen doet of activiteiten ontplooit waaruit een ernstig risico op het deelnemen aan gewelddadige criminaliteit wordt afgeleid.
- Een persoon die voornemens is om uit te reizen naar een land waar radicale strijd gevoerd wordt.
- Een persoon die heeft deelgenomen aan radicale strijd en die zich na terugkeer vestigt in het grondgebied van Westelijke Mijnstreek.

- Een persoon die anderen aanzet tot radicale denkbeelden of tot deelname aan radicale handelingen.

Het Veiligheidshuis kan mogelijke uitkomsten terugleggen bij de ketenpartner die de casus heeft ingebracht, eventueel met advies of doorverwijzen naar een andere ketenpartner. Incidenteel vindt doorgeleiding naar het provinciaal expertise overleg radicalisering, weegtafel multi-probleem, regieteam of gebieds-/wijkteam plaats.

In de meerjaren-agenda is vastgelegd dat de Veiligheidshuizen uiterlijk in 2020 samen met gemeenten landelijk dekkend samenwerken in de aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme.

› Ten uitvoerleggen van sancties

Door de aard van de problematiek waar het Veiligheidshuis zich op richt is het onvermijdelijk dat een deel van de cliënten (maar ook hun omgeving) met detentie in aanraking komt. Het Veiligheidshuis vervult zowel voor, tijdens als na afloop van de tenuitvoerlegging van sancties een rol.

Nazorg ex-gedetineerden

Het Veiligheidshuis ontvangt dagelijks meldingen (in detentie/uit detentie) vanuit de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), verkrijgt informatie en coördineert zorg als er sprake is van multi-probleem casuïstiek. Dit gebeurt in afstemming met gemeenten, Penitentiaire Inrichtingen en maatschappelijke partners met als doel een succesvolle terugkeer van de (ex-)gedetineerde in de samenleving te realiseren. Daardoor wordt de veiligheid op straat verhoogd, overlast en criminaliteit teruggedrongen en kunnen (ex-) gedetineerden weer volwaardig participeren in de maatschappij. Een belangrijke randvoorwaarde voor het organiseren en coördineren van nazorg is regionale samenwerking en informatie-uitwisseling tussen onder meer gemeenten, Penitentiaire Inrichtingen, Openbaar Ministerie, woningcorporaties, zorginstellingen, de politie en de reclassering. Deze samenwerking richt

Speerpunten 2019

- Implementatie convenant 'Persoonsgerichte aanpak voorkoming radicalisering en extremisme' en ondertekening door alle relevante ketenpartners.
- Werkprocessen aanpassen aan de hand van het modelconvenant 'Persoonsgerichte aanpak voorkoming radicalisering en extremisme'.

zich op een centrale bundeling in de regio van kennis en middelen, die bijdraagt aan de kwaliteit van nazorg en de efficiëntie van de ingezette trajecten vergroot. Het Veiligheidshuis biedt een uitstekende infrastructuur om deze regionale samenwerking vorm te geven.

De Raad voor de Kinderbescherming heeft de regie over de nazorg voor minderjarige ex-gedetineerden. De Raad benadert het Veiligheidshuis bij multi-probleem casuïstiek.

Speerpunt 2019

- Doorontwikkeling van de nazorg van ex-gedetineerden door de Limburgse Veiligheidshuizen. Streven is de inrichting van een op hoofdlijnen eenduidig werkproces waarbij het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein' en de landelijke ontwikkelingen worden meegenomen.

› Aanpak personen met verward gedrag

Verwarde mensen zijn van alle tijden. In 2018 hebben meerdere organisaties - waaronder politie, gemeenten en opvangvoorzieningen - aangegeven dat zij een toename zien van het aantal verwarde personen met complexe problematiek op het gebied van zorg en veiligheid, waaronder ernstige psychiatrische aandoeningen.

Dat gerichte aandacht nodig is voor de problemen rondom mensen met verward gedrag wordt meer

dan ooit gevoeld. De problematiek staat dan ook stevig op de nationale bestuurlijke agenda. Dit heeft geleid tot een landelijk plan van aanpak, een aanjaagteam en de installatie van het Schakelteam Personen met verward gedrag.

Ook in de meerjaren-agenda is vastgelegd dat vanaf eind 2018 alle gemeenten en regio's dienen te beschikken over een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag.

VIA

De Veiligheidshuizen functioneren als kennis- en informatieknooppunt voor de aanpak van complexe veiligheid- en zorgproblematiek. Op initiatief van de Zuid-Limburgse gemeenten is in afstemming met de Zuid-Limburgse Veiligheidshuizen, Politie en het Openbaar Ministerie het idee ontstaan om in het kader van de aanpak personen met verward gedrag een Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA) te ontwikkelen. Tevens zal onderzocht worden in hoeverre het VIA een rol kan krijgen ten behoeve van het ZSM proces. Het idee is om het VIA te positioneren binnen de locatie van het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek, om ook hier 'de kracht van dichterbij' zijn werk te laten doen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft voor de implementatie en de uitvoering van het VIA subsidie toegekend, dit in de vorm van een pilot.

Speerpunt 2019

- Inrichten van een Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA) Zorg en Veiligheid voor de aanpak personen met verward gedrag op Zuid-Limburgse niveau.

Casus

Hans (62) is alleenstaande en woont in een flat van de woningbouwvereniging. Hans is schizofreen. Als hij vergeet zijn medicatie te nemen, krijgt hij psychoses. Hij gaat dan 's nachts tekeer tegen zijn demonen en bedreigt burens die klagen over overlast. Bij de woningbouwvereniging en de politie regent het telefoontjes van omwonenden die Hans niet durven aan te spreken en geen aangifte willen doen omdat ze bang zijn voor zijn vaak onberekenbare gedrag. Maar er melden zich ook omwonenden die zo kwaad zijn over de voortdurende overlast dat ze dreigen voor eigen rechter te gaan spelen.

Het blijft niet bij klachten over overlast. Bij de woningbouwvereniging is bekend dat Hans zijn huur niet meer betaalt. Al snel blijkt dat hij meer oplopende schulden heeft. Het is duidelijk dat Hans dringend hulp nodig heeft, maar gedwongen opname is niet mogelijk want Hans is nog geen gevaar voor zichzelf en zijn omgeving. De politie kan niet ingrijpen omdat er geen aangiftes zijn. Er kan weliswaar worden overgegaan tot uitzetting wegens huurachterstand, maar om allerlei praktische redenen zijn de politie en de woningbouwvereniging het erover eens dat het uiteindelijk beter zal uitpakken als Hans nog een kans krijgt. Hij wordt aangemeld bij het Veiligheidshuis.

In het Veiligheidshuis stelt de procesregisseur na verrijking een integraal plan van aanpak op in overleg met de woningbouwvereniging, de GGZ, de politie en schuldhulpverlening. Hans wordt uitgenodigd om in het Veiligheidshuis met de procesregisseur en de woningbouwvereniging zijn problemen én de oplossingen uit het plan te bespreken. Na enig aandringen gaat hij akkoord. Hans is blij als hij hoort dat hij zijn huis niet uit hoeft. Dat hij een bewindvoerder krijgt toegewezen voor budgetbeheer, die hem daarnaast gaat ondersteunen bij met het aflossen van zijn schulden, vindt hij ook een goed idee. Maar daar staan verplichtingen tegenover. Uit het gedrag van Hans moet duidelijk blijken dat hij zijn deel bijdraagt aan de oplossingen uit het plan van aanpak. Zo mag hij geen overlast meer veroorzaken, is hij verplicht om bij de GGZ in behandeling te gaan en de aanwijzingen van de bewindvoerder op te volgen. Als extra stok achter de deur stimuleert de woningbouwvereniging de burens van Hans om aangifte bij de politie te doen als ze weer last hebben van Hans, om zo een strafrechtelijk dossier op te bouwen dat ingezet kan worden bij uitzetting. Hans vindt de voorwaarden streng, maar hij gaat uiteindelijk overstag en ondertekent het plan van aanpak.

De procesregisseur van het Veiligheidshuis blijft op de achtergrond de voortgang volgen tot de behandeling van Hans bij de GGZ is opgestart, de politie geen meldingen van overlast meer krijgt, de bewindvoering is opgestart en het budgetbeheer loopt. Tot nu toe blijft het rustig....

Hoewel de in deze jaarrapportage opgenomen casuïstiek overeenkomt met de praktijk van alledag binnen het Veiligheidshuis, is om herkenbaarheid te voorkomen gekozen voor verhalen die niet herleidbaar zijn tot individuele personen, families en/of omstandigheden.

In één oogopslag

Team Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek

Het team bestaat uit een coördinator (1 fte), drie procesregisseurs (2.8 fte) en twee administratief medewerkers (2.3 fte). In 2018 heeft de gemeente Sittard-Geleen besloten om de in 2017 tijdelijk toegekende extra formatie (1 fte) te verlengen voor de duur van één jaar.

Cijfers 2017-2018

per deelnemende gemeente

Cijfers PGA: uitgesplitst per gemeente

Gemeente	2017	2018
Sittard-Geleen	91	102
Stein	13	17
Beek	10	15
Schinnen	2	6
Totaal	116	140

Cijfers Radicalisering: uitgesplitst per gemeente

Gemeente	Besproken in casuoverleg 2017	Besproken in casuoverleg 2018
Sittard-Geleen	23	8
Stein	0	2
Beek	2	0
Schinnen	1	1
Totaal	26	11

Cijfers WTH: uitgesplitst per gemeente

Gemeente	2017	2018
Sittard-Geleen	15	9
Stein	4	2
Beek	5	2
Schinnen	4	0
Totaal	28	13

Cijfers Detentiemeldingen: uitgesplitst per gemeente

Gemeente	2017	2018
Sittard-Geleen	155	192
Stein	12	11
Beek	11	11
Schinnen	6	1
Totaal	185	215

Er is ten opzichte van 2017 een stijging te zien in het aantal behandelde casussen binnen onder andere de persoons gerichte aanpak (PGA). Hetzelfde geldt voor de besproken casuïstiek in het Regieteam en de detentiemeldingen. We mogen constateren dat onze investering in de doorontwikkeling, professionalisering en positionering van het Veiligheidshuis zijn vruchten afwerpt: partners weten het Veiligheidshuis steeds beter te vinden en erkennen de meerwaarde van advisering en het voeren van procesregie bij complexe domeinoverstijgende casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Contact

Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek
Geleenbeeklaan 2
6166 GR Geleen
T: 046 477 87 00
veiligheidshuiswestelijkemijnstreek@sittard-geleen.nl
www.veiligheidshuizen.nl
LinkedIn: #dekrachtvandichterbij

De informatie in deze jaarrapportage is met zorg samengesteld. Desondanks kan het Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek geen garanties geven met betrekking tot de volledigheid en juistheid van de inhoud. Aan de gegevens in deze jaarrapportage kunnen geen rechten worden ontleend.